

Uchwała Nr 162
Komitetu Monitorującego
Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027
z 28 września 2026 r.

w sprawie zmian w rozdziale 5.1. Interwencje w formie płatności bezpośrednich w części dotyczącej interwencji I 4.6. Ekoschemat – Dobrostan zwierząt Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027.

Zgodnie z art. 124 ust. 4 lit. d rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiającym przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylającym rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013, Komitet Monitorujący Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 uchwala, co następuje:

§ 1.

Komitet Monitorujący Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 pozytywnie opiniuje zmiany w rozdziale 5.1. Interwencje w formie płatności bezpośrednich w części dotyczącej interwencji I 4.6. Ekoschemat – Dobrostan zwierząt Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027, zawarte w załączniku do uchwały.

§ 2.

Komitet Monitorujący Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 upoważnia Instytucję Zarządzającą do dokonania stosownych zmian w Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027, będących bezpośrednią konsekwencją procedury dokonania zmian określonych w § 1.

§ 3.

Komitet Monitorujący Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 upoważnia Instytucję Zarządzającą do dokonania zmian Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej zawartych w załączniku do uchwały, w wyniku uzgodnień z Komisją Europejską.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem przyjęcia.

Adam Nowak

Zastępca Przewodniczącego
Komitetu Monitorującego Plan Strategiczny dla
Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027

Załącznik do uchwały Nr 162 Komitetu Monitorującego Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027.

Rodzaj zmiany:

W ramach dobrostanu tuczników:

- zwiększenie progów degresywności płatności dla praktyk: zwiększona co najmniej o 20% powierzchnia bytowa w pomieszczeniach lub w budynkach, zwiększona co najmniej o 50% powierzchnia bytowa w pomieszczeniach lub w budynkach, utrzymywanie na ściółce oraz utrzymywanie w cyklu zamkniętym,
- wprowadzenie mechanizmu degresywności płatności dobrostanowej dla praktyki polegającej na utrzymywaniu zgodnie z wymogami systemów jakości (nie dotyczy tuczników utrzymywanych zgodnie z wymaganiami rolnictwa ekologicznego) oraz za realizację praktyki polegającej na zwiększeniu co najmniej o 20% powierzchni bytowej w pomieszczeniach/budynkach (jeżeli rolnik ubiega się na uproszczonych zasadach o płatność do tuczników utrzymywanych zgodnie z wymogami krajowych systemów jakości).

Proponowana zmiana PS WPR 2023-2027 (Zmiany widoczne w trybie rejestracji zmian)

Dotyczy: 7 Zakres i wysokość wsparcia

Forma i wysokość wsparcia

(...) (str. 520)

Płatności w obrębie danej grupy technologicznej są przyznawane z zastosowaniem poniższych progów degresywności (nie dotyczy płatności do **tuczników, płatności do zwierząt utrzymywanych w systemie rolnictwa ekologicznego oraz płatności do loch ~~lub tuczników~~** utrzymywanych w ramach krajowych systemów jakości, jeżeli rolnik ubiega się o te płatności na uproszczonych zasadach oraz płatności w ramach praktyki polegającej na utrzymywaniu zwierząt, tj. loch, **tuczników**, krów mamek utrzymywanych w pomieszczeniach/budynkach, krów mamek utrzymywanych w systemie otwartym, opasów, kurcząt brojlerów, indyków utrzymywanych z przeznaczeniem na produkcję mięsa, zgodnie z wymogami systemów jakości):

- do 100 DJP – 100%
- powyżej 100 DJP do 150 DJP – 75%
- powyżej 150 DJP – brak płatności.

Płatności do tuczników (nie dotyczy tuczników utrzymywanych w systemie rolnictwa ekologicznego w ramach praktyki polegającej na utrzymywaniu tuczników zgodnie z wymogami systemów jakości i praktyki zwiększona powierzchnia bytowa co najmniej o 20%) są przyznawane z zastosowaniem poniższych progów degresywności:

- do 300 DJP – 100%
- powyżej 300 DJP do 600 DJP – 50%
- powyżej 600 DJP – 25%

(...)

1. Uzasadnienie proponowanej zmiany:

Począwszy od kampanii 2024 r. zwierzęta utrzymywane zgodnie z wymaganiami systemów jakości, w tym między innymi tuczniki, objęte są płatnością dobrostanową z tytułu ograniczenia stosowania antybiotyków w chowie tych zwierząt. W ramach praktyki polegającej na utrzymywaniu zwierząt, w tym między innymi tuczników, zgodnie z wymogami systemów jakości jak i w ramach realizowanej na zasadach uproszczonych praktyki polegającej na zwiększeniu co najmniej o 20% powierzchni bytowej w pomieszczeniach lub w budynkach, w których utrzymywane są świnie (lochy lub tuczniki) - nie stosuje się degresywności płatności. Rosnące zainteresowanie rolników uczestnictwem w systemach jakości skutkuje zwiększeniem liczby rolników ubiegających się o płatności dobrostanowe z tytułu realizacji praktyk polegających na utrzymywaniu zwierząt, w tym tuczników, zgodnie z wymaganiami tych systemów jakości. Stale rosnąca liczba zwierząt, w tym przede wszystkim tuczników, kwalifikujących się do tego rodzaju płatności dobrostanowych nie tylko znacząco przekracza możliwości budżetowe ekoschematu dedykowanego zwłaszcza tuczniom, ale również - poprzez nieproporcjonalną dystrybucję wsparcia i konieczność zmniejszenia stawek płatności - działa niekorzystnie na małe i średnie gospodarstwa utrzymujące tuczniki. Stąd potrzeba ograniczenia koncentracji wsparcia w największych stadach. Gospodarstwa utrzymujące bardzo duże pogłowie już obecnie korzystają z efektów skali, takich jak niższe jednostkowe koszty produkcji, większa siła negocjacyjna na rynku oraz łatwiejszy dostęp do nowoczesnych technologii i finansowania. W związku z tym dodatkowe środki publiczne powinny w większym stopniu wspierać małe i średnie gospodarstwa, dla których koszty spełniania wymogów dobrostanowych stanowią relatywnie większe obciążenie. Utrzymanie obecnych zasad przyznawania płatności dobrostanowych do tuczników skutkowałoby koniecznością istotnego obniżenia stawek płatności dla praktyk nieobjętych mechanizmem degresywności, a także prowadziłoby do zmniejszenia stawek płatności w pozostałych praktykach podwyższających poziom dobrostanu tuczników, w których obowiązuje już ten mechanizm. Proponuje się od kampanii 2027 r. modyfikację mechanizmu degresywności płatności dobrostanowych do tuczników zgodnie z progami degresywności tych płatności wskazanymi w uchwale i zastosowanie ich dla wszystkich praktyk dedykowanych tym zwierzętom (z wyłączeniem tuczników utrzymywanych zgodnie z wymaganiami rolnictwa ekologicznego). Rolnictwo ekologiczne to metoda produkcji łącząca praktyki najkorzystniejsze dla środowiska, w której stosowane są wysokie standardy dotyczące dobrostanu zwierząt. Z uwagi na potrzebę ciągłego rozwoju rolnictwa ekologicznego, tuczniki utrzymywane w tym systemie pozostaną wyłączone z degresywności zgodnie z dotychczasowymi zasadami.

Proponowane rozwiązanie przyczyni się do bardziej racjonalnego i optymalnego wykorzystania środków finansowych dostępnych w ramach ekoschematu oraz zmniejszy ryzyko znaczącego obniżenia stawek płatności dobrostanowych zarówno w odniesieniu do tuczników, jak i w całym ekoschemacie Dobrostan zwierząt.

2. Przepis zgodnie, z którym będzie dokonana zmiana:

Art. 119 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiającego przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji

(EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylającego rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013.

3. Data konsultacji z Komitetem Monitorującym PS WPR 2023-2027:

18 września 2026 r.

4. Oczekiwany efekt wprowadzenia zmiany:

Wprowadzenie nowego mechanizmu degresywności płatności do tuczników, który obejmie również praktykę polegającą na utrzymywaniu tych zwierząt zgodnie z wymogami systemów jakości (z wyłączeniem rolnictwa ekologicznego) oraz realizowaną na zasadach uproszczonych praktykę zwiększenia co najmniej o 20% powierzchni bytowej w pomieszczeniach lub budynkach (z wyłączeniem tuczników utrzymywanych zgodnie z wymaganiami rolnictwa ekologicznego) jest niezbędne dla ograniczenia presji na budżet ekoschematu i zapewnienia stabilnego finansowania wszystkich praktyk objętych wsparciem dobrostanowym. Jednocześnie zwiększenie progów degresywności w praktykach: zwiększona powierzchnia bytowa w pomieszczeniach lub budynkach (o 20% lub 50%), utrzymywanie na ściółce, utrzymywanie w cyklu zamkniętym, przyczyni się do zwiększenia liczby rolników stosujących te praktyki.

5. Wpływ zmiany na cele i wskaźniki:

W związku z proponowanymi zmianami Planu w zakresie interwencji I 4.6 - Ekoschemat – Dobrostan zwierząt ulegną zmianie wartości planowanych produktów w zakresie praktyk poprawy Dobrostanu tuczników w ramach kampanii 2027 (rok budżetowy 2028) poza praktyką 4.6.34 - Dobrostan tuczników - Utrzymywanie zgodnie z wymogami systemów jakości. W efekcie planowany produkt wskazany dla całej interwencji Ekoschemat Dobrostan zwierząt wzrośnie. Wskaźniki rezultatów przypisane do tej interwencji nie ulegną zmianie, gdyż zgodnie z przyjętą metodyką w ramach wskaźnika rezultatu brana jest pod uwagę maksymalna liczba zwierząt przebywająca w gospodarstwie, dla których poprawiono warunki bytowe, a nie tylko liczba zwierząt, do których zrealizowano płatności.

6. Wpływ na plan finansowy PS WPR:

Proponowane zmiany nie wpłyną na zwiększenie potrzeb budżetowych z uwagi na fakt, że pomimo zwiększenia potrzeb budżetowych dla praktyk, które dotychczas objęte były niższą degresywnością, zmniejszeniu ulegają potrzeby finansowe dotyczące praktyki utrzymywanie w systemach jakości. W efekcie potrzeby budżetowe zostaną zbilansowane, a co za tym idzie całkowity budżet przeznaczony na realizację ekoschematu Dobrostan zwierząt pozostanie bez zmian.

Zmianie ulegnie pkt 12 Planowane kwoty jednostkowe oraz tabela finansowa zawierająca dane wyjściowe dla interwencji I.4.6 Ekoschemat Dobrostan zwierząt w zakresie praktyk poprawy Dobrostanu tuczników.